

DIỄN ĐÀN ĐỔI MỚI SÁNG TẠO VIỆT NAM TOÀN CẦU (VGIC) 2026

Tại Trung tâm Khởi nghiệp sáng tạo TP. Hồ Chí Minh (SIHUB), Diễn đàn Đổi mới sáng tạo Việt Nam Toàn cầu (VGIC) 2026 quy tụ hơn 100 chuyên gia công nghệ người Việt và gốc Việt đến từ nhiều quốc gia, cùng đại diện các bộ, ngành, địa phương, doanh nghiệp (DN), quỹ đầu tư và tổ chức hỗ trợ khởi nghiệp.

Diễn đàn do Hiệp hội Khoa học và Chuyên gia Việt Nam toàn cầu (AVSE Global) chủ trì, phối hợp với SIHUB, Liên minh Kinh tế On-Chain Toàn cầu (GOE Alliance), Startup Vietnam Foundation (SVF) và Ngân hàng TMCP Quân đội (MB) tổ chức.

Diễn đàn không chỉ là nơi kết nối cộng đồng trí thức Việt Nam toàn cầu với hệ sinh thái đổi mới sáng tạo (ĐMST) trong nước, mà còn gợi mở nhiều giải pháp nhằm đưa khoa học, công nghệ (KHCN), trí tuệ nhân tạo (AI) và ĐMST trở thành động lực tăng trưởng mới của Việt Nam.

Bốn trụ cột cho mô hình quốc gia thông minh

Một trong những nội dung trọng tâm của diễn đàn là thảo luận về mô hình quốc gia thông minh (smart nation) với 4 trụ cột, gồm: dữ liệu, con người, quy trình và công nghệ. Theo các chuyên gia, đây là những yếu tố có mối liên kết chặt chẽ, tạo nền tảng để phát triển kinh tế số, nâng cao năng lực quản trị quốc gia và tăng sức cạnh tranh của nền kinh tế.

Ở trụ cột dữ liệu thông minh (smart data), dữ liệu được xem là hạ tầng cốt lõi của nền kinh tế số. Các chuyên gia cho rằng, Việt Nam cần đẩy mạnh xây dựng hạ tầng dữ liệu hiện đại,

Lễ ra mắt Vietnam Innovation & Policy Labs (VIPL), nền tảng nghiên cứu và tư vấn chính sách độc lập tại lễ khai mạc Diễn đàn

Ảnh: KA

phát triển các nền tảng điện toán đám mây và trung tâm dữ liệu trong nước. Đồng thời, nâng cao năng lực an ninh mạng, nhằm bảo đảm chủ quyền dữ liệu và tạo niềm tin cho quá trình chuyển đổi số (CDS).

Cùng với đó là đầu tư đồng bộ hạ tầng viễn thông, phát triển mạng 5G, 6G và ứng dụng Internet vạn vật (IoT) trong quản lý đô thị, giao thông, môi trường và năng lượng để từng bước hình thành các đô thị thông minh.

Đối với nhân tài thông minh (smart people), các diễn giả nhấn mạnh con người vẫn là yếu tố quyết định thành công của CDS. Phát triển nguồn nhân lực chất lượng cao, cần gắn với giáo dục STEM, học tập suốt đời và trang bị năng lực làm việc trong môi trường AI. Song song với đó là thu hẹp khoảng cách số, mở rộng khả năng tiếp cận hạ tầng số và Internet để mọi người dân đều có cơ hội tham gia vào nền kinh tế số.

Ở trụ cột quy trình DN thông minh (smart

business processes), trọng tâm là thúc đẩy số hóa hoạt động của cơ quan quản lý và DN thông qua đồng bộ hệ thống định danh số, tái cấu trúc quy trình quản trị và ứng dụng AI tác nhân (Agentic AI). Theo các chuyên gia, việc tích hợp AI vào hoạt động quản lý, không chỉ giúp tự động hóa quy trình, mà còn nâng cao hiệu quả ra quyết định, cải thiện chất lượng dịch vụ công và tăng năng lực cạnh tranh của DN.

Trong khi đó, công nghệ thông minh (smart technology) được xác định là nền tảng bảo đảm năng lực cạnh tranh dài hạn. Các chuyên gia cho rằng, Việt Nam cần sớm hoàn thiện hành lang pháp lý để thúc đẩy ĐMST đi đôi với bảo đảm an toàn và đạo đức trong phát triển AI. Đồng thời, cần có chiến lược đầu tư và làm chủ các công nghệ lõi như bán dẫn, AI thể hệ mới, robot thông minh và các nền tảng công nghệ tiên tiến, nhằm nâng cao năng lực nghiên cứu, sản xuất và ĐMST.

Kết nối nghiên cứu với thị trường

Bên cạnh các giải pháp công nghệ, nhiều ý kiến tại Diễn đàn cho rằng khoảng cách giữa nghiên cứu và ứng dụng vẫn là một trong những thách thức lớn của hệ sinh thái ĐMST Việt Nam. Theo GS. Nguyễn Đức Khương, Chủ tịch AVSE Global, công nghệ chỉ thực sự tạo ra giá trị khi được con người làm chủ và vận dụng để giải quyết các bài toán phát triển.

Đồng quan điểm, ông Lưu Trung Thái, Chủ tịch HĐQT MB, nhận định Việt Nam đang đứng trước cơ hội tạo bước đột phá về năng suất và năng lực cạnh tranh nhờ khoa học công nghệ (KHCN) và AI. Tuy nhiên, để các kết quả nghiên cứu được thương mại hóa thành công, cần có sự tham gia của những DN đủ năng lực công nghệ, dữ liệu và quy mô triển khai.

Chủ tịch MB Lưu Trung Thái: Để các kết quả nghiên cứu được thương mại hóa thành công, cần có sự tham gia của những DN đủ năng

lực công nghệ, dữ liệu và quy mô triển khai.

Theo ông Lưu Trung Thái, DN lớn không chỉ là đơn vị ứng dụng công nghệ, mà còn đóng vai trò cầu nối giữa giới nghiên cứu, startup và thị trường, góp phần rút ngắn quá trình chuyển giao kết quả nghiên cứu vào thực tiễn.

Phát biểu tại Diễn đàn, ông Nguyễn Mạnh Cường, Phó Chủ tịch UBND TP. Hồ Chí Minh, khẳng định KHCN, ĐMST và CDS là động lực tăng trưởng chủ yếu của Thành phố trong giai đoạn mới. Thành phố hướng tới trở thành nơi kiến tạo các công nghệ mới, là mảnh đất nuôi dưỡng các DN công nghệ tiềm năng và cả những “kỳ lân” công nghệ được hình thành. Thành phố sẽ tiếp tục hoàn thiện cơ chế, chính sách, tạo môi trường thuận lợi để các sáng kiến và dự án ĐMST được triển khai. Đồng thời, thúc đẩy liên kết giữa cơ quan quản lý, viện nghiên cứu, trường đại học, DN và nhà đầu tư, nhằm hình thành hệ sinh thái ĐMST có khả năng cạnh tranh ở tầm khu vực.

Ông Nguyễn Mạnh Cường cho biết, TP. Hồ Chí Minh không chỉ muốn dừng lại ở vai trò là nơi ứng dụng những tiến bộ của thế giới, mà còn khao khát trở thành nơi kiến tạo các công nghệ mới, là mảnh đất nuôi dưỡng các DN công nghệ tiềm năng và cả những “kỳ lân” công nghệ được hình thành ngay tại đây.

Có thể thấy, trong bối cảnh KHCN và AI đang định hình lại mô hình tăng trưởng toàn cầu, việc kết nối cộng đồng trí thức Việt Nam ở nước ngoài với hệ sinh thái ĐMST trong nước không chỉ bổ sung nguồn lực về tri thức, công nghệ và đầu tư, mà còn góp phần thúc đẩy quá trình chuyển giao công nghệ, thương mại hóa kết quả nghiên cứu và phát triển các DN công nghệ. Đó cũng là một trong những điều kiện quan trọng, để hiện thực hóa mục tiêu đưa KHCN, ĐMST và CDS trở thành động lực tăng trưởng mới của Việt Nam ■

Theo vista.gov.vn